

FOLKETINGET

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om etablering af en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget

(Ændring af revisionsbestemmelse, forenkling af kompetenceforhold med hensyn til udstedelse af bekendtgørelsesregler og hjemmel til fastsættelse af visse bestemmelser om ophavsret i forbindelse med borgerforslagsordningen)

24. januar 2020

J.nr.: 18-000147-17

§ 1

I lov nr. 1672 af 26. december 2017 om etablering af en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget foretages følgende ændringer:

1. I lovens *titel* udgår "etablering af".
2. I § 2 ændres "Folketingets formand fastsætter efter forhandling med næstformændene og efter forelæggelse for Udvalget for Forretningsordenen" til: "Folketingets Udvalg for Forretningsordenen fastsætter".
3. I § 2, *nr. 6*, udgår "eller har mulighed for at".
4. I § 2 indsættes som *stk. 2*:
"Stk. 2. I regler, der fastsættes i medfør af stk. 1, kan der fastsættes krav om, at den, som vil indgive et forslag gennem ordningen, skal give samtykke til, at forslaget frit helt eller delvis må gengives af andre i nye forslag, der indleveres gennem ordningen, og i øvrigt i forbindelse med indsamling af støtte til sådanne nye forslag, samt give samtykke til, at vedkommende ikke navngives som ophavsmand i den forbindelse. Endvidere kan der fastsættes krav om, at den, som vil indgive et forslag gennem ordningen, skal indestå for, at andres ophavsret ikke krænkkes derved, herunder ved eventuel senere anvendelse i overensstemmelse med regler fastsat efter 1. pkt."
5. I § 4 ændres "2019-20" til: "2022-23".

Folketinget
Christiansborg
1240 København K
3337 5500
ft@ft.dk
www.ft.dk

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2020.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at leve op til revisionsbestemmelsen i § 4 i lov om etablering af en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget, hvorefter der fremsættes forslag om revision af loven senest i folketingsåret 2019-20. Efter at Udvalget for Forretningsordenen i februar 2019 har besluttet, at borgerforslagsordningen skal fortsætte, har den nuværende revisionsbestemmelse mistet sin betydning. Der foreslås i lovforslaget medtaget en ændret revisionsbestemmelse, hvorefter der fremsættes forslag om revision af loven senest i folketingsåret 2022-23.

Endvidere har lovforslaget til formål at skabe større retlig sikkerhed vedrørende forholdene med hensyn til ophavsret til forslag, som indgives gennem borgerforslagsordningen.

Herudover foreslås kompetenceforholdene med hensyn til at fastsætte nærmere regler for borgerforslagsordningen forenklet, således at kompetencen tillægges Folketingets Udvalg for Forretningsordenen fremfor som nu Folketingets formand efter forhandling med næstformændene og efter forelæggelse for Udvalget for Forretningsordenen.

Endelig foreslås lovens titel ændret som konsekvens af, at der ikke længere er tale om etablering af en borgerforslagsordning, men om videreførelse af en eksisterende ordning.

2. Borgerforslagsordningens baggrund og drift og gældende regler for ordningen

Lov om etablering af en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget (herefter borgerforslagsloven) trådte i kraft den 1. januar 2018. Selve borgerforslagsordningen fandt anvendelse fra den 24. januar 2018, hvor

bekendtgørelse nr. 35 af 17. januar 2018 om en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget, som er udstedt med hjemmel i loven, trådte i kraft, og hvor hjemmesiden borgerforslag.dk blev gjort tilgængelig for offentligheden.

Borgerforslagsloven var en del af udmøntningen af folketingsbeslutning af 2. juni 2016 om mulighed for at få borgerdrevne beslutningsforslag behandlet i Folketinget, jf. beslutningsforslag nr. B 169, folketingsåret 2015-16.

Det fulgte af folketingsbeslutningen, at Folketinget skulle indføre en ordning, hvorefter borgere kan få fremsat, behandlet og stemt om borgerdrevne forslag i Folketinget. Ved borgerdrevne forslag skulle ifølge folketingsbeslutningen forstås konkrete beslutningsforslag, hvor der er indsamlet underskrifter fra mindst 50.000 borgere, som støtter forslaget, og som har stemmeret til Folketinget.

I bemærkningerne til beslutningsforslaget var der redegjort for forskellige overordnede hensigter om den tilsigtede ordnings nærmere indretning. Det forudsattes bl.a., at ordningen med hensyn til selve fremsættelsen af beslutningsforslag for Folketinget skulle indrettes på en sådan måde, at grundlovens bestemmelser om adgang til at fremsætte forslag for Folketinget respekteres.

I forbindelse med udvalgsbehandlingen af beslutningsforslaget i Udvalget for Forretningsordenen skete der en drøftelse af den foreslåede ordnings forhold til grundloven, navnlig med hensyn til grundlovens §§ 21 og 41 om henholdsvis ministres og folketingsmedlemmers adgang til at fremsætte forslag for Folketinget.

I udvalgets betænkning over beslutningsforslaget blev det konstateret, at grundloven ikke tillader, at der tillægges et antal borgere en ret til at få fremsat et beslutningsforslag for Folketinget, således forstået, at denne ret skulle indebære en pligt for Folketingets medlemmer til at fremsætte forslag, som opnår tilslutning fra det pågældende antal borgere. Endvidere erindredes, at grundloven ikke giver mulighed for, at andre end folketingsmedlemmer og ministre gives adgang til at fremsætte forslag for Folketinget.

Som en understregning af, at ordningen for borgerdrevne beslutningsforslag naturligvis skal holde sig inden for grundlovens rammer, blev det på den baggrund foreslået at ændre ordet ret i beslutningsforslagets titel og tekst til andre formuleringer. Der henvises nærmere herom til ændringsforslag nr. 1 og 2 i Udvalget for Forretningsordenens betænkning af 25. maj 2016 over B 169.

Det fremgik videre af betænkningen, at det var forventningen, at forslag, der opnår den tilslutning i offentligheden, som er forudsat i beslutningsforslaget, i almindelighed vil blive fremsat for Folketinget af et eller flere af dets medlemmer, eventuelt Folketingets formand, og at de partier, som støtter ordningen, vil medvirke hertil. Det bemærkedes i den forbindelse, at ændringsforslagene alene var udtryk for en anerkendelse af, af folketingsmedlemmer ikke kan pålægges en retlig pligt til at fremsætte nogen forslag, samtidig med at grundloven ikke tillader en ordning, hvor forslag kan fremsættes for Folketinget på anden måde end af medlemmer eller ministre.

Beslutningsforslaget blev med de foreslåede ændringer vedtaget med opbakning fra Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti, mens Socialdemokratiet og Venstre stemte imod.

Efter vedtagelsen af folketingsbeslutningen den 2. juni 2016 drøftede Udvalget for Forretningsordenen ved flere lejligheder, hvordan ordningen for borgerforslag nærmere skulle indrettes, og i hvilken form bestemmelserne herfor skulle fastsættes.

I forlængelse af disse drøftelser fremsatte det daværende Præsidiiums medlemmer i fællesskab den 16. november 2017 forslaget til borgerforslagsloven (lovforslag nr. L 108, folketingsåret 2017-18).

Bemærkningerne til lovforslaget beskrev en række forudsætninger for borgerforslagsordningens nærmere drift og indretning, herunder om ordningen generelt, om Folketingets behandling af forslag, der opnår det nødvendige antal støtteerklæringer, om forholdene for "ikkedigitale" borgere og om borgerforslag, der kan rejse spørgsmål i forhold til grundloven. Der henvises herom til lovforslagets almindelige bemærkninger, punkt 3.1.-3.4., og til de specielle bemærkninger til lovforslagets §§ 1 og 2.

Af pkt. 3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger fremgik bl.a., at Folketingets Udvalg for Forretningsordenen forventedes senest under behandlingen af lovforslaget at fastlægge fremgangsmåden for fremsættelse af forslag, som har opnået det krævede antal støtteerklæringer. I forlængelse heraf gav Udvalget for Forretningsordenen i sin betænkning over lovforslaget, som udvalget afgav den 13. december 2017, udtryk for en række retningslinjer, som efter udvalgets opfattelse burde følges for Folketingets behandling af borgerforslag, der opnår det krævede antal støttetilkendegivelser inden for den fastsatte frist.

Lovforslaget blev vedtaget ved 3. behandling den 19. december 2017 med tilslutning fra Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Venstre, Enhedslisten, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti. Loven blev stadfæstet den 26. december 2017 og trådte i kraft den 1. januar 2018.

I medfør af bemyndigelsen i lovens § 2 fastsatte Folketingets formand efter forhandling med næstformændene og efter forelæggelse for Udvalget for Forretningsordenen nærmere regler om borgerforslagsordningen i bekendtgørelse nr. 35 af 17. januar 2018 om en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget.

Bekendtgørelsen indeholder regler om indgivelse af borgerforslag ved anvendelse af den digitale løsning på hjemmesiden borgerforslag.dk, herunder om formkrav for forslag og angivelse af og accept fra medstillere, regler om Folketingets Administrations gennemgang af indgivne forslag, herunder indholdsmæssige bestemmelser om afvisning af forslag, regler om tilkendegivelse af støtte til borgerforslag ved anvendelse af den digitale løsning, regler om en alternativ fremgangsmåde for personer, der ikke kan eller har mulighed for at benytte den digitale løsning, og regler om opbevaring og offentliggørelse af oplysninger om hovedstillere, medstillere og støttere af borgerforslag.

Borgerforslagsordningen har været i drift siden den 24. januar 2018. Siden da er der pr. november 2019 indkommet ca. 590 forslag, hvoraf ca. 120 er afvist og de øvrige offentliggjort på borgerforslag.dk.

I alt har ni borgerforslag opnået de krævede 50.000 støttetilkendegivelser for at komme til behandling i Folketinget. De er alle blevet fremsat for Folketinget som beslutningsforslag, tre er blevet forkastet ved 2. (sidste) behandlingen og seks er under behandling.

Det drejer sig om følgende forslag:

- Forslag om at afskaffe uddannelsesloftet. Forslaget blev offentliggjort på borgerforslag.dk den 26. januar 2018 og opnåede 50.000 støttere den 8. februar 2018. Forslaget blev fremsat for Folketinget den 1. marts 2018 som beslutningsforslag nr. B 82. Beslutningsforslaget blev ved 2. (sidste) behandling den 15. maj 2018 forkastet, idet EL, ALT, RV og SF stemte for, mens S, DF, V, LA og KF stemte imod.
- Afskaffelse af ministerpension og pension til ministerbørn. Forslaget blev offentliggjort på borgerforslag.dk den 23. marts 2018 og opnåede

50.000 støttere den 31. marts 2018. Forslaget blev fremsat for Folketinget den 11. april 2018 som beslutningsforslag nr. B 140. Beslutningsforslaget blev ved 2. (sidste) behandling den 4. juni 2018 forkastet, idet S, V, LA og KF stemte imod, mens DF, EL, ALT, RV og SF hverken stemte for eller imod.

- Indførelse af 18 års mindstealder for omskæring af raske børn. Forslaget blev den 1. februar 2018 offentliggjort på borgerforslag.dk og opnåede 50.000 støttere den 1. juni 2018. Forslaget blev fremsat for Folketinget den 4. oktober 2018 som beslutningsforslag nr. B 9 og 1. behandlet den 23. november 2018. Forslaget bortfald i forbindelse med afholdelsen af folketingsvalget den 5. juni 2019. Forslaget blev genfremsat for Folketinget den 3. oktober 2019 som beslutningsforslag nr. B 5.
- Automatisk organdonation, fra man fylder 18 år. Forslaget blev offentliggjort på borgerforslag.dk den 2. marts 2018 og opnåede 50.000 støttere den 12. august 2018. Forslaget blev fremsat for Folketinget den 4. oktober 2018 som beslutningsforslag nr. B 10. Beslutningsforslaget blev ved 2. (sidste) behandling den 12. marts 2019 forkastet, idet RV stemte for, mens S, DF, V, EL, LA, ALT og KF stemte imod, og SF hverken stemte for eller imod.
- Dansk klimalov nu. Forslaget blev offentliggjort på borgerforslag.dk den 16. januar 2019 og opnåede 50.000 støttere den 29. januar 2019. Forslaget blev fremsat for Folketinget den 8. februar 2019 som beslutningsforslag nr. B 96 og 1. behandlet den 26. februar 2019. Forslaget bortfald i forbindelse med afholdelsen af folketingsvalget den 5. juni 2019. Forslaget blev genfremsat for Folketinget den 3. oktober 2019 som beslutningsforslag nr. B 4 og 1. behandlet den 3. december 2019.
- Afviste asylbørn skal tildeles bedre vilkår i hjem- og udrejsecentre og midlertidig opholdstilladelse senest 18 måneder efter endeligt afslag. Forslaget blev offentliggjort på borgerforslag.dk den 10. december 2018 og opnåede 50.000 støttere den 8. maj 2019. Forslaget blev fremsat for Folketinget den 2. oktober 2019 som beslutningsforslag nr. B 2 og 1. behandlet den 14. november 2019.
- Fjernelse af gensidig forsørgerpligt for alle. Forslaget blev offentliggjort på borgerforslag.dk den 28. august 2019 og opnåede 50.000 støttetilkendegivelser den 31. oktober 2019. Forslaget blev

fremSAT for Folketinget den 14. november 2019 som beslutningsforslag nr. B 34 og 1. behandlet den 5. december 2019.

- Øjeblikkeligt ophør med salg af Roundup og andre bekæmpelsesmidler til privat brug i haver og på offentlige fællesarealer. Forslaget blev offentliggjort på borgerforslag.dk den 11. juni 2019 og opnåede 50.000 støttetilkendegivelser den 20. november 2019. Forslaget blev fremsat for Folketinget den 4. december 2019 som beslutningsforslag nr. B 54 og 1. behandlet den 14. januar 2020.
- Ferieloven. Forslaget, der handler om udbetaling af indefrosne feriepenge, blev offentliggjort den 4. september 2019 og opnåede 50.000 støttere den 6. januar 2020. Forslaget blev fremsat for Folketinget den 24. januar 2020 som beslutnings nr. B 78.

På sit møde den 27. februar 2019 besluttede Udvalget for Forretningsordenen på grundlag af de indhentede erfaringer med borgerforslagsordningen, at ordningen skulle fortsætte efter forsøgsperiodens udløb.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Ændring af borgerforslagslovens titel og revisionsbestemmelse

Borgerforslagsloven indeholder i § 4 en revisionsbestemmelse, hvorefter der senest i folketingsåret 2019-20 skal fremsættes et lovforslag om revision af loven. Formålet med dette lovforslag er at leve op til denne revisionsbestemmelse.

Udvalget for Forretningsordenen traf i februar 2019 beslutning om, at borgerforslagsordningen skal fortsætte. På den baggrund foreslås borgerforslagslovens titel ændret, så ordene "etablering af" udgår. Den hidtidige titel "lov om etablering af en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget" må anses for mindre retvisende, når der fremover vil være tale om en allerede eksisterende ordning.

Udvalget for Forretningsordenen har i januar 2020 truffet beslutning om, at der senest i folketingsåret 2022-23 skal ske en revision af borgerforslagsloven med henblik på at vurdere, om der måtte være grundlag for yderligere ændringer af ordningen. Det foreslås på den baggrund at ændre revisionsbestemmelsen.

3.2. Forenkling af kompetenceforholdene i forhold til udstedelse af nærmere regler om borgerforslagsordningen

Borgerforslagslovens gældende § 2 giver Folketingets formand kompetence til efter forhandling med næstformændene (Præsidiet) og efter forelæggelse for Udvalget for Forretningsordenen at fastsætte nærmere regler om borgerforslagsordningen, herunder om en række nærmere bestemte forhold, som er angivet i lovens § 2, nr. 1-7.

Det foreslås at forenkle bestemmelsen, således at kompetencen tillægges Udvalget for Forretningsordenen.

Da Folketingets formand er "født" formand for Udvalget for Forretningsordenen og næstformændene (præsidiemedlemmerne) er "fødte" medlemmer af udvalget, er det forventningen, at ændringen blot vil indebære, at det ikke fremover vil være nødvendigt at forelægge nye bekendtgørelser eller ændringer af eksisterende bekendtgørelser om ordningen for Præsidiet og Udvalget for Forretningsordenen som separate trin i sagens politiske behandling.

Hvis der er ønske herom, vil der dog naturligvis intet være til hinder for, at Folketingets formand fortsat drøfter udkast til nye bekendtgørelser eller bekendtgørelsesændringer med Præsidiet som led i sagens forberedelse.

Det bemærkes, at konstruktionen med Udvalget for Forretningsordenen som regeludstedende myndighed allerede kendes andre steder i lovgivningen, bl.a. i folketingsvalgloven, hvorved udvalget er bemyndiget til at fastsætte visse regler om eftervederlag til tidligere folketingsmedlemmer, dækning af udgifter til efteruddannelse, boligydelse til folketingsmedlemmer, ydelser til midlertidige medlemmer og indenlandsk transport for medlemmerne. Konstruktionen findes også i rigsrevisorloven, hvorved Udvalget for Forretningsordenen er bemyndiget til efter forelæggelse for statsrevisorerne at fastsætte bestemmelser for rigsrevisor om sådanne forhold, der for den offentlige forvaltning er reguleret ved forvaltningsloven og lov om offentlighed i forvaltningen.

3.3. Regulering af forhold vedrørende ophavsret for borgerforslag

Der foreslås indsat en bestemmelse i borgerforslagsloven, som giver hjemmel til i bekendtgørelsesreglerne om ordningen at fastsætte visse nærmere bestemmelser om ophavsret til de forslag, der indgives gennem ordningen.

Konkret foreslås, at der kan fastsættes krav om, at den, som vil indlevere et forslag gennem ordningen, skal give samtykke til, at forslaget frit helt eller delvis må gengives af andre i nye forslag, der indleveres gennem ordningen, og i øvrigt i forbindelse med indsamling af støtte til sådanne nye forslag, samt give samtykke til, at den pågældende ikke navngives som ophavsmand i den forbindelse. Endvidere foreslås, at der kan fastsættes krav om, at den, som vil indgive et forslag gennem ordningen, skal indestå for, at andres ophavsret ikke krænkes derved, herunder ved eventuel senere anvendelse i overensstemmelse med de nævnte regler.

Baggrunden for det foreslåede er, at der i løbet af forsøgsperioden har været rejst spørgsmål om muligheden for, at andre personer end den oprindelige hovedstiller af et borgerforslag kan genindgive forslaget, efter at perioden for indsamling af støtteerklæringer for det oprindelige forslag er udløbet, og således "genoplive" forslaget, naturligvis således at indsamlingen af støtteerklæringer begynder forfra. Der er ikke i borgerforslagsloven eller den gældende bekendtgørelse nogen regler, der forhindrer dette, men der har været rejst det spørgsmål, om det oprindelige borgerforslag er omfattet af ophavsret, som retligt forhindrer eller indskrænker denne mulighed.

Det må anses for administrativt uhensigtsmæssigt, hvis Folketingets Administration som led i administrationen af ordningen skal efterse alle indkomne forslag, inden de offentliggøres på borgerforslag.dk, med henblik på at konstatere, om forslaget helt eller delvis "genanvender" tidligere forslag og således muligvis vil krænke de pågældende forslags ophavsmænds rettigheder.

Hertil kommer, at de overordnede hensyn, som ophavsretten bygger på, må vurderes kun i forholdsvis ringe grad at gøre sig gældende for borgerforslag. Et borgerforslag har således normalt ikke en kommerciel interesse for sin ophavsmand, og det forekommer rimeligt at antage, at ophavsmænd til borgerforslag i almindelighed kun i ringe grad opfatter udformningen af deres forslag som en kunstnerisk skaberproces. Samtidig ligger det i selve formålet med borgerforslagsordningen, at det er meningen, at de forslag, der indgives, skal udbredes til offentligheden.

Problemstillingen skal endvidere ses i sammenhæng med den eksisterende regel i ophavsretslovens § 9, stk. 1, hvorefter love m.v. og lignende offentlige aktstykker ikke er genstand for ophavsret. Et i Folketinget fremsat beslutningsforslag, som udspringer af et borgerforslag, vil således ikke være genstand for ophavsret.

Administrationen har overvejet, hvorvidt det vil være en mulig og hensigtsmæssig løsning på problemstillingen, at der i borgerforslagsloven indføres en bestemmelse svarende til ophavsretslovens § 9, således at borgerforslag indgivet i ordningen slet ikke vil være omfattet af ophavsret.

Administrationen har imidlertid vurderet, at det er behæftet med en vis tvivl, hvorvidt en sådan retstilstand vil kunne rummes inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser på ophavsrettens område. Derfor foreslås i stedet den nævnte løsning, hvor det som en betingelse for at bruge ordningen kræves, at hovedstilleren dels giver sit samtykke til hel eller delvis senere "genanvendelse" af forslaget inden for borgerforslagsordningens egne rammer, dels fraskriver sig retten til kreditering som ophavsmand i den forbindelse.

Med hensyn til spørgsmålet om kreditering bemærkes i øvrigt, at det ved udløbne forslag normalt ikke vil være praktisk muligt for stilleren af det nye forslag at kreditere hovedstilleren af det oprindelige forslag som ophavsmand, da oplysningerne om hoved- og medstillere anonymiseres efter 180 dage, hvis forslaget ikke inden da har opnået 50.000 støttere. Hertil kommer, at en kreditering – som nødvendigvis vil skulle ske i selve det nye forslags tekst – i nogen grad vil stride mod det hensyn, som anonymiseringen af borgerforslag efter 180 dage tjener, nemlig hovedstillers berettigede interesse i ikke i det uendelige at blive sat i forbindelse med et forslag, dvs. en "ret til at blive glemt". Selve teksten til borgerforslag forbliver på hjemmesiden borgerforslag.dk også efter udløbet af fristen.

4. Øvrige ændringer af retsgrundlaget for borgerforslagsordningen

Ud over de foreslåede ændringer af borgerforslagsloven forventes det, at der i forlængelse af beslutningen om at gøre borgerforslagsordningen permanent vil blive foretaget visse øvrige ændringer af retsgrundlaget for ordningen ved udstedelse af en ny bekendtgørelse til erstatning for den gældende borgerforslagsbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 35 af 17. januar 2018 om en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget). De pågældende ændringer i forhold til den gældende bekendtgørelse vurderes ikke i sig selv at forudsætte nogen ændring af bekendtgørelsens hjemmelsgrundlag i borgerforslagslovens § 2.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget medfører ikke økonomiske konsekvenser for det offentlige, men medfører administrative konsekvenser for Folketinget i form af udgifter til årsværk til drift af ordningen på ca. 1,1 mio. kr. fra 2020. Dertil kommer

udgifter til fortsat drift og videreudvikling af hjemmesiden borgerforslag.dk på ca. 870.000 kr. i 2020 og herefter ca. 570.000 kr. årligt.

6. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget medfører ikke økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

7. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

8. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget medfører ikke administrative konsekvenser for borgerne.

9. Forholdet til EU-retten

Ophavsretten er EU-retligt reguleret ved en række direktiver, som er gennemført i dansk ret ved ophavsretsloven.

Folketingets Administration har vurderet, at det er behæftet med en vis tvivl, hvorvidt en ordning, hvor forslag, der indgives gennem borgerforslagsordningen, slet ikke er genstand for ophavsret, vil være i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder gældende EU-ret.

Derfor indebærer lovforslaget i stedet en løsning, hvor det som en betingelse for at bruge ordningen kræves, at hovedstilleren dels giver sit samtykke til hel eller delvis senere genanvendelse af forslaget inden for borgerforslagsordningens egne rammer, dels fraskriver sig retten til kreditering som ophavsmand i den forbindelse.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har sammen med et udkast til ny bekendtgørelse om borgerforslagsordningen i perioden fra den 24. januar 2020 til den 24. februar 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: Statsministeriet, Social- og Indenrigsministeriet, Kulturministeriet, Rigsombudsmanden på Færøerne, Datatilsynet, Digitaliseringsstyrelsen, KL, Danske Regioner, Danske Handicaporganisationer og Ældre Sagen.

11. Sammenfattende skema

Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindre udgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Lovforslaget medfører ikke økonomiske konsekvenser for det offentlige, men medfører administrative konsekvenser for Folketinget i form af udgifter til årsværk til drift af ordningen på ca. 1,1 mio. kr. fra 2020. Dertil kommer udgifter til fortsat drift og videreudvikling af hjemmesiden borgerforslag.dk på ca. 870.000 kr. i 2020 og herefter ca. 570.000 kr. årligt.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Folketingets Administration har vurderet, at det er behæftet med en vis tvivl, hvorvidt en ordning, hvor forslag, der indgives igennem borgerforslagsordningen, slet ikke er genstand for ophavsret, vil være i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder gældende EU-ret. Derfor indebærer lovforslaget i stedet en løsning, hvor det som en betingelse for at bruge ordningen kræves, at hovedstilleren dels giver sit samtykke til hel eller delvis senere genanvendelse af forslaget inden for borgerforslagsordningens egne rammer, dels fraskriver sig retten til kreditering som ophavsmand i den forbindelse.	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås at ændre titlen på lov om etablering af en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget, således at ordene "etablering af" udgår.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, punkt 3.1.

Til nr. 2

Efter den gældende bestemmelse i borgerforslagslovens § 2 fastsætter Folketingets formand efter forhandling med næstformændene og efter forelæggelse for Udvalget for Forretningsordenen nærmere regler om borgerforslagsordningen, herunder om en række forhold, der nærmere er angivet i lovens § 2, nr. 1-7.

Bestemmelsen foreslås ændret, således at kompetencen til at fastsætte de pågældende regler tillægges Udvalget for Forretningsordenen. Dette vil indebære, at det ikke er nødvendigt at forelægge nye bekendtgørelser eller ændringer af bekendtgørelser om borgerforslagsordningen for Præsidiets og Udvalget for Forretningsordenen som separate trin i sagens politiske behandling.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, punkt 3.2.

Til nr. 3

Efter den gældende bestemmelse i § 2, nr. 6, kan der fastsættes nærmere regler om alternative fremgangsmåder for personer, der ikke kan eller har mulighed for at benytte den it-baserede løsning, der stilles til rådighed.

Bestemmelsen foreslås ændret, således at ordene "eller har mulighed for at" udgår.

Der er alene tale om en sproglig forenkling, og den foreslåede ændring medfører således ikke indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 4

Der foreslås indført en hjemmel i borgerforslagsloven til, at der i bekendtgørelsesreglerne om ordningen kan fastsættes krav om, at den, som vil indlevere et forslag gennem ordningen, skal give samtykke til, at forslaget frit helt eller delvis må gengives af andre i nye forslag, der indleveres gennem ordningen, og i øvrigt i forbindelse med indsamling af støtte til sådanne nye forslag, samt give samtykke til, at vedkommende ikke navngives som ophavsmand i den forbindelse. Endvidere foreslås, at der kan fastsættes krav om, at den, som vil indgive et forslag gennem ordningen, skal indestå for, at andres ophavsret ikke krænkes derved, herunder ved eventuel senere anvendelse i overensstemmelse med regler fastsat efter de nævnte regler.

Det vurderes, at borgerforslag efter gældende ret typisk vil opfylde betingelserne i ophavsretsloven for at udgøre et litterært værk og dermed er omfattet af ophavsret. Efter ophavsretslovens almindelige regler medfører dette bl.a. en eneret – med de i loven angivne indskrænkninger – for ophavsrettens indehaver til at råde over værket ved at fremstille eksemplarer af det og ved at gøre det tilgængeligt for almenheden i oprindelig eller ændret skikkelse.

Ophavsretten er således til hinder for, at andre personer end indehaveren af ophavsretten til et borgerforslag kan gøre forslaget tilgængeligt for offentligheden.

Ophavsretslovens almindelige regler indebærer desuden, at ophavsmanden har krav på at blive navngivet i overensstemmelse med, hvad god skik kræver, bl.a. når ophavsmandens værk gøres tilgængeligt for almenheden. Denne ret kan ophavsmanden ikke frafalde, medmindre det gælder en efter art og omfang afgrænset brug af værket.

Det foreslåede vil indebære, at hovedstillere af borgerforslag, når de indgiver deres forslag gennem ordningen, skal give deres samtykke til, at andre personer frit helt eller delvis må gengive borgerforslaget i nye borgerforslag, der indleveres gennem ordningen, og i øvrigt i forbindelse med indsamling af støtte til sådanne nye forslag. Et sådant samtykke vil medføre, at hovedstilleren ikke i sin egenskab af ophavsmand kan modsætte sig, at vedkommendes forslag helt eller delvis "genanvendes" som nyt borgerforslag af andre personer, eller rejse krav mod den nye forslagsstiller eller Folketinget i den anledning. Den oprindelige hovedstiller vil heller ikke kunne modsætte sig eller rejse krav i anledning af, at det nye borgerforslag gengives offentligt i forbindelse med indsamling af støttetilkendegivelser for det nye forslag.

Det nævnte vil gælde, uanset om indsamlingen af støttetilkendegivelser for det oprindelige forslag er afsluttet eller ej.

Det forudsættes, at Folketingets Administration i tilfælde, hvor der er mistanke om chikanøse motiver til "genanvendelse" af tidligere forslag – f.eks. hvor det samme eller i alt væsentligt samme forslag indgives på ny af samme kreds af stillere flere gange, eller hvor det samme forslag indgives på ny adskillige gange af forskellige kredse af stillere på en måde, der fremstår organiseret – vil kunne afvise de nye forslag fra offentliggørelse på borgerforslag.dk i medfør af borgerforslagsbekendtgørelsens regler om afvisning af forslag, som klart falder uden for formålet med ordningen.

Endvidere vil det foreslåede indebære, at hovedstillere af borgerforslag, når de indgiver deres forslag gennem ordningen, skal give deres samtykke til, at de ikke navngives som ophavsmænd (krediteres) i tilknytning til eventuelle senere borgerforslag, som helt eller delvis "genanvender" den pågældendes oprindelige borgerforslag. Folketingets Administration har vurderet, at der – idet samtykket kun omfatter "genanvendelse" inden for borgerforslagsordningens rammer – er tale om en sådan efter art og omfang afgrænset brug af værket, at ophavsmanden efter den gældende ophavsretslov gyldigt kan frafalde sin ret til kreditering.

Det må formodes, at det vil være den klare praktiske hovedregel, at hovedstilleren af et borgerforslag også er forslagetets ophavsmand og dermed – for så vidt vedkommende ikke har overdraget retten til andre – indehaver af ophavsretten til forslaget. Da dette dog ikke nødvendigvis altid vil være tilfældet, foreslås, at der endvidere kan fastsættes krav om, at den, som vil indgive et forslag gennem ordningen, skal indestå for, at andres ophavsret ikke krænkes derved, herunder ved eventuel senere anvendelse i overensstemmelse med de førnævnte regler.

De nævnte erklæringer fra hovedstillers side vil være en betingelse for at benytte borgerforslagsordningen som hovedstiller.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, punkt 3.3.

Til nr. 5

Borgerforslagsloven indeholder i § 4 en revisionsbestemmelse, hvorefter der fremsættes forslag om revision af loven senest i folketingsåret 2019-20.

Efter at Udvalget for Forretningsordenen i februar 2019 har besluttet, at borgerforslagsordningen skal fortsætte, har den nuværende revisionsbestemmelsen mistet sin betydning. Udvalget har imidlertid den 15. januar 2020 besluttet, at ordningen skal revideres igen om 3 år med henblik på at vurdere, om der måtte være grundlag for yderligere ændringer af ordningen. Det foreslås på den baggrund at ændre revisionsbestemmelsen, således at der fremsættes forslag om revision af loven senest i folketingsåret 2022-23.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, punkt 3.1.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2020.

Bilag

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	Lovforslaget
<p>Lov om etablering af en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget</p> <p>§ 2. Folketingets formand fastsætter efter forhandling med næstformændene og efter forelæggelse for Udvalget for Forretningsordenen nærmere regler om den i § 1 nævnte ordning, herunder om (...)</p> <p>6) alternative fremgangsmåder for personer, der ikke kan eller har mulighed for at benytte den it-baserede løsning, der stilles til rådighed, og (...)</p>	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov nr. 1672 af 26. december 2017 om etablering af en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget foretages følgende ændringer:</p> <p>1. I lovens <i>titel</i> udgår "etablering af".</p> <p>2. I § 2 ændres "Folketingets formand fastsætter efter forhandling med næstformændene og efter forelæggelse for Udvalget for Forretningsordenen" til: "Folketingets Udvalg for Forretningsordenen fastsætter".</p> <p>3. I § 2, <i>nr. 6</i>, udgår "eller har mulighed for at".</p> <p>4. I § 2 indsættes som <i>stk. 2</i>: "Stk. 2. I regler, der fastsættes i medfør af stk. 1, kan der fastsættes krav om, at den, som vil indgive et forslag gennem ordningen, skal give samtykke til, at forslaget frit helt eller delvis må gengives af andre i nye forslag, der indleveres gennem ordningen, og i øvrigt i forbindelse med indsamling af støtte til sådanne nye forslag, samt give samtykke til,</p>

<p>§ 4. Der fremsættes forslag om revision af loven senest i folketingsåret 2019-20.</p>	<p>at vedkommende ikke navngives som ophavsmand i den forbindelse. Endvidere kan der fastsættes krav om, at den, som vil indgive et forslag gennem ordningen, skal indestå for, at andres ophavsret ikke krænkes derved, herunder ved eventuel senere anvendelse i overensstemmelse med regler fastsat efter 1. pkt.”</p> <p>5. I § 4 ændres ”2019-20” til: ”2022-23”.</p> <p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Loven træder i kraft den 1. juli 2020.</p>
---	---